

Дисципліна: «Історія української музики ХХ ст.»

Група: 2 курс

Факультет: оркестровий, диригентський, вокальний

Дати занять: 27.04, 30.04; 04.05, 07.05

Викладач: **Волосатих О. Ю.**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії української музики та музичної фольклористики

Змістовний модуль 1. Історія української музики другої третини ХХ ст.

Тема 1. Українська композиторська творчість у межах радянських ідеологічних канонів (1940 – перша половина 50-х років).

Лекція 1. Українська музика в умовах ідеології сталінізму. Трагізм суспільно-політичної атмосфери. Доля української творчої інтелігенції. «Розстріляне відродження».

Реорганізація і кардинальні зміни в організації музично-творчого життя. Утвердження нормативної естетики соціалістичного реалізму. Композиторська практика в умовах авторитарного керівництва мистецтвом. Неоднозначність творчих пошуків, уніфікаторські тенденції. Панорама композиторської творчості. Специфіка втілення образу сучасного героя у різних жанрах творчості.

Огляд оперної творчості даного періоду («Щорс» Б. Лятошинського, «Перекоп» Ю. Мейтуса, В. Рибальченка, М. Тіца, «Кармелюк» В. Костенка).

Розвиток масової пісенно-хорової творчості.

Осягнення пафосу і напруги сучасного життя у симфонічному жанрі («Героїчна увертюра» В. Косенка, Другий фортепіанний концерт Л. Ревуцького, Друга симфонія Б. Лятошинського тощо).

Особливості музичного життя на західноукраїнських землях. Риси образно-інтонаційного і жанрового змісту творчості С. Людкевича, М. Колесси, В. Барвінського та ін.

Лекція 2. В.С.Косенко (1896–1938). Багатогранність творчої діяльності, її внутрішній драматизм. Риси стилю. Інтонаційні та жанрово-стильові орієнтири. Роль класико-романтичної стильової традиції у становленні індивідуального творчого почерку митця. Етапи еволюції. Камерно-вокальна та інструментальна спадщина. Новаторство камерно-вокальної та камерно-інструментальної спадщини. Неокласицистичні риси творчості. Роль В. Косенка у піднесенні і розвитку українського камерного виконавства. Педагогічні принципи митця. Специфіка втілення революційного пафосу і патетики сучасності в «Героїчній увертюрі». В. Косенко і Київська консерваторія.

1. Архімович Л. Б. Шляхи розвитку української радянської опери. Київ : Муз. Україна, 1970.
2. Боровик М. К. Український радянський камерно-інструментальний ансамбль. Київ : Муз. Україна, 1968.
3. Гордійчук М. Українська радянська симфонічна музика. Київ : Муз. Україна, 1969.
4. Довженко В. Д. Нариси з історії української радянської музики. Ч. 1. Київ : Держ. вид-во образотв. мистец. і муз. л-ри УРСР, 1957; Ч. 2. Київ : Держ. вид-во образотв. мистец. і муз. л-ри УРСР, 1967.
5. Загайкевич М. П. Українська балетна музика. Київ : Наук. думка, 1969.
6. Зінкевич О. С., Ляшенко І. Ф., Пясковський І. Б., Шреєр-Ткаченко О. Я. Історія української радянської музики. Київ : Муз. Україна, 1990.
7. Історія української музики : у 6 т. Т. 4 : 1917–1941 / Беляєва М. В., Булат Т. П., Булка Ю. П., Гордійчук М. М. та ін. Київ : Наук. думка, 1992. 616 с.
8. Історія української музики : у 6 т. Т. 5 : 1941–1958 / Беляєва М. В., Булат Т. П., Гордійчук М. М., Загайкевич М. П. та ін. Київ : [б. в.], 2004. 504 с.
9. Клин В. Українська радянська фортепіанна музика (1917–1977). Київ : Наук. думка, 1980.
10. Копиця М. Симфонізм Б. Лятошинського: епоха, колізії, драматургія. Київ: Муз. Україна, 1990.
11. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури. Київ : НМАУ імені П. І. Чайковського, 2011. 736 с.
12. Корній Л., Сюта Б. Українська музична культура. Погляд крізь віки. Київ : Муз. Україна, 2014. 592 с.
13. Лятошинський Б. Епістолярна спадщина : у 2 т. Т. 1. Київ, 2002.
14. Нариси з історії української музики / Архімович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шреєр-Ткаченко О. : у 2 ч. Ч. 1. – Ч. 2 : Українська радянська музика. Київ : Мистецтво, 1964.
15. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 67 : Музична культура України 20–30-х років ХХ століття: тенденції і напрямки. Київ : НМАУ, 2008. 360 с.
16. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 112 : Композитори і музикознавці Київської консерваторії у 1913–1922 роках : збірник статей. Київ : НМАУ, 2014. 186 с.
17. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 113 : Композитори і музикознавці Київської консерваторії у 1923–1941 роках : збірник статей. Київ : НМАУ, 2015. 294 с.
18. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 114 : Композитори і музикознавці Київської консерваторії у 1941–2010-х роках : збірник статей. Київ : НМАУ, 2016. 408 с.
19. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 115 : Доля митця в реаліях культурно-історичних процесів першої половини ХХ століття : збірник статей. Книга перша. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2016. 236 с.
20. Олійник О. С. В. Косенко : популярний нарис. Київ : Музична Україна, 1989. 62 с.
21. Олійник О. С. Фортепіанна творчість В. С. Косенка. Київ : Наукова думка, 1977. 152 с.
22. Ольховський А. Нарис історії української музики. Київ: Муз. Україна, 2003.
23. Рудницький А. Українська музика: історико-критичний огляд. Мюнхен : Дніпрова хвиля, 1963.
24. Самохвалов В. Я. Борис Лятошинський. Київ: Муз. Україна, 1972; перевидання: 1974, 1981.
25. Самохвалов В. Я. Черты симфонизма Б. Лятошинского. Київ: Муз. Україна, 1977.
26. Терещенко А. Українська радянська кантата і ораторія (1917 – 1945). Київ : Наук. думка, 1980.
27. Фільц Б. Український радянський романс. Київ : Наук. думка, 1970.
28. Фільц Б. Фортепіанна творчість В. Косенка. Київ : Мистецтво, 1965.